

biblioteczka spółki z o.o.

Odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o.

ZARZĄDZANIE BEZ RYZYKA

Odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o.

Zarządzanie bez ryzyka

Autorzy:

Michał Kuryłek, radca prawny

Anna Żak, adwokat

Marcin Sarna, radca prawny

Radosław Owczarkowski, prawnik

Dyrektor wydawniczy: Marek Kutarba

Wydawca: Weronika Wota

Redaktor naczelny: Urszula Wróblewska

Redaktor: Joanna Banasiak-Lach

Projekt okładki: Piotr Fedorczyk

Korekta: Zespół

Skład i łamanie: Igawa

Druk: MDruk

ISBN: 978-83-269-2826-0

Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a

Tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: spolkazoo@wip.pl

NIP: 526-19-92-256

Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy

XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy. Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Copyright by Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2014

*Odpowiedzialność członków zarządu w spółce z o.o. wraz z przysługującymi Czytelnikom innymi elementami dostępnymi w subskrypcji (e-letter, strona WWW i inne) chronione są prawem autorskim. Przedruk materiałów opublikowanych w *Odpowiedzialności członków zarządu w spółce z o.o.* oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Publikacja *Odpowiedzialność członków zarządu w spółce z o.o.* została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji *Odpowiedzialność członków zarządu w spółce z o.o.* oraz w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówki, porady i interpretacje nie mają charakteru porady prawnej. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji *Odpowiedzialność członków zarządu w spółce z o.o.* lub w innych dostępnych elementach subskrypcji wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.*

Centrum Obsługi Klienta:

Tel.: 22 518 29 29

e-mail: cok@wip.pl

Spis treści

Wstęp.....	5
Rozdział I	
Odpowiedzialność osobista członka zarządu wobec kontrahentów	7
Bezskuteczność egzekucji.....	9
Przesłanki wyłączające osobistą odpowiedzialność członka zarządu.....	14
Obrona przed odpowiedzialnością członka zarządu	20
Rozdział II	
Odpowiedzialność cywilna członków zarządu wobec osób trzecich.....	25
Właściwa reprezentacja spółki.....	26
Domniemania wynikające z wpisu do KRS osób uprawnionych do reprezentacji spółki.....	33
Naprawienie szkody	35
Uznanie czynności prawnej za nieważną	36
Reprezentacja spółki przez osoby nieuprawnione	36
Rozdział III	
Odpowiedzialność członków zarządu na podstawie przepisów Kodeksu karnego.....	39
Nierzetelne prowadzenie dokumentacji	39
Nadużycie zaufania.....	44
Przestępstwo niegospodarności.....	47
Wyłączenie karalności członka zarządu	48
Rozdział IV	
Odpowiedzialność członka zarządu za zobowiązania podatkowe spółki	55
Przesłanki odpowiedzialności członka zarządu spółki z o.o. za długi podatkowe.....	55
Zarzuty w postępowaniu podatkowym	62

Rozdział V

Odpowiedzialność karnoskarbowa członków zarządu	69
Zasady odpowiedzialności karnoskarbowej	70
Zapobieganie pociągnięciu do odpowiedzialności	72
Odpowiedzialność posiłkowa	73
Czynny żal i dobrowolne poddanie się odpowiedzialności	79

Wstęp

Członkowie zarządów spółek z o.o. są narażeni na to, że zostaną pociągnięci do odpowiedzialności nie tylko np. za swoje działania, które wyrządziły spółce szkodę, ale także za zobowiązania, których spółka nie była w stanie zapłacić. Ryzykują więc odpowiedzialność za zobowiązania firmy całym swoim osobistym majątkiem. Jednak w grę wchodzi nie tylko odpowiedzialność majątkowa. Za niektóre działania czy zaniechania ryzykują również odpowiedzialność karną.

Publikacja „Odpowiedzialność członków zarządu spółki z o.o.” będąca kolejną pozycją z serii „Biblioteczka spółki z o.o.” udziela odpowiedzi na wiele pytań związanych z ryzykiem zarządzania spółką. Wszystkie niezbędne zagadnienia, poczynwszy od przesłanek odpowiedzialności członków zarządu spółki z o.o., na poszczególnych rodzajach odpowiedzialności skończywszy, przedstawione są w zwięzłej formie i omówione przystępnym językiem. Zawiera praktyczne porady, które mogą okazać się pomocne, jeśli członkowi zarządu będzie grozić pociągnięcie do odpowiedzialności.

W broszurze wyjaśniamy, jakie są przesłanki osobistej odpowiedzialności członków zarządu za długi spółki, kiedy egzekucja przeciwko spółce jest bezskuteczna, a także podpowiadamy, w jaki sposób można uwolnić się od tej odpowiedzialności, np. jakimi zarzutami może się bronić członek zarządu w przypadku pociągnięcia do odpowiedzialności za zobowiązania spółki.

W publikacji poruszony jest także problem odpowiedzialności członka zarządu za zobowiązania podatkowe spółki. Wyjaśniamy w nim, czym jest zaległość podatkowa i kiedy powstaje odpowiedzialność członków zarządu z tego tytułu.

Ponadto nasi eksperci wyjaśniają, za jakie działania może grozić odpowiedzialność karna i karnoskarbowa, a także w jaki sposób można uchronić się od tej odpowiedzialności; podpowiadają, między innymi, w jaki sposób można ubiegać się o złagodzenie kary.

Z poważaniem
Joanna Banasiak-Lach
redaktor prowadzący

Rozdział I

Odpowiedzialność osobista członka zarządu wobec kontrahentów

Spółka z o.o. jest osobą prawną, podmiotem odrębnym od wspólników, którzy ją tworzą. Dlatego też za zobowiązania zaciągnięte wobec osób trzecich odpowiedzialność ponosi wyłącznie spółka. Odpowiada ona własnym majątkiem – wniesionym przez wspólników w postaci wkładów na kapitał zakładowy oraz nabytym w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej – zarówno istniejącym, jak i przyszłym.

Kodeks spółek handlowych (dalej: ksh) przewiduje wyjątki od zasady wyłącznej odpowiedzialności spółki z o.o. za jej zobowiązania. A zatem pewne działania rodzą – obok odpowiedzialności samej spółki za jej zobowiązania – również szczególną odpowiedzialność członków zarządu. Wynika to z potrzeby zapewnienia szerszej ochrony interesów prawnych wierzycieli spółki i innych osób trzecich.

WAŻNE

Jeżeli egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

Odpowiedzialność solidarna członków zarządu

Członkowie zarządu spółki odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna (art. 299 ksh). Zasada solidarnej odpowiedzialności członków zarządu oznacza, że wierzyciel będzie mógł domagać się, aby całe świadczenie lub jego część zostało spełnione według jego uznania przez jednego, kilku lub wszystkich członków zarządu. Trzeba przy tym pamiętać, że taka sama odpowiedzialność ciąży na likwidatorze spółki. Potwierdził to Sąd Najwyższy w uchwale z 28 lutego 2008 r. (sygn. akt III CZP 143/07, opubl. Biul. SN 2008/2): „Odpowiedzialność związaną z bezskutecznością egzekucji określonego zobowiązania wobec spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ponoszą na podstawie art. 299 ksh osoby będące członkami jej zarządu lub likwidatorami w czasie istnienia tego zobowiązania”.

Dochodzenie roszczeń

Gdy egzekucja prowadzona na podstawie tytułu wykonawczego wydanego przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością okaże się bezskuteczna, nie wolno nadać klauzuli wykonalności przeciwko członkom zarządu tej spółki. Oznacza to, że wierzyciel nie może w żaden sposób posłużyć się wyrokiem przeciwko spółce w dochodzeniu roszczeń przeciwko członkom zarządu. Na podstawie wyroku wydanego przeciwko spółce nie odzyska on należności od osób zasiadających w zarządzie.

Postępowanie przeciwko spółce nie stanowi podstawy do wyegzekwowania długu od członka zarządu. Wierzyciel, chcąc odzyskać należność od członków zarządu, musi wytoczyć im osobny proces.

39,90 zł brutto

UOQ 08